

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Bolgarski glas o italijanskih namerah

ČLANKI PAPANČEVA V SOFIJSKEM »PLADNU«.

Letošnje leto se je pričelo, kakor smo že naglasili, v znamenju okrepljene akcije tistih, ki hočejo spremeniti sedanjo sliko srednje Evrope in Balkana. Vedno bolj pa postaja tudi jasno, da se ne pripravljajo samo na mirno revizijo, temveč tudi na — vojno. Vesti, ki jih prejemamo vsak dan, govore o tem dovolj razločno in bilo bi nespametno, če bi si to prikrivali. Da pa ne mislimo tako samo mi, temveč tudi drugi, naj navedemo samo članke glavnega urednika sofijskega dnevnika »Pladnu«, Papančeva, ki jih objavlja v svojem listu te dni in se nanašajo na nedavni obisk bolgarskih časnikarjev v Italiji. Papančev obravnava na dolgo in na široko namere Italije, in to s posebnim ozirom na Balkan in Bolgarijo. Najbolj zanimivo pa je vsekakor to, da v celoti potrjuje znana razkritja Wickhama Steeda. Papančev pravi, da je bil zloglasni sestanek zastopnikov ideje rušenja sedanjega stanja v Rimu prav v istem času, ko so bili tam bolgarski časnikarji!

Bolgarski časnikar, ki je bil sam na omenjenem rimskem romanju, govori v svojih člankih odkrito in ne oziraje se na levo in desno. Utis, ki ga je dobil v Italiji in iz vsega razvoja italijanskih prizadevanj izraža v prepričanju, da pripravljajo fašizem novo vojno. Zaradi tega, in samo zaradi tega, potrebuje tudi Bolgarijo. Papančev pravi odkrito, da ni Italiji prav nič do bolgarskega naroda in njegove usode, temveč samo do bolgarskih vojakov, ki naj bi na mig Italije padli v hrbet Jugoslaviji. Snovanje zveze med Bolgarijo, Grčijo in Turčijo ter prizadevanje, da bi se od male antante odločila tudi Romunija, ima en sam smoter: zagotoviti Bolgarji v primeru vojne mir na mejah omenjenih treh držav! Da so dedukcije Papančeva res točne, nam pove italijanska zahteva glede obnovitve prijateljske pogodbe z Romunijo. Italija ni zahtevala od Romunije nič več in nič manj kakor neutralnost v primeru vojne med Italijo in Jugoslavijo.

Nič manj pa tudi niso zanimiva nadaljnja izvajanja Papančeva, ki razkri-

vajoč te namere Italije odkrito priznava: da bolgarski narod ni za oboroženo prijateljstvo in zavezništvo z Italijani. Bolgarski narod se dobro zaveda, da je bil doslej še vedno zlorabljen za interese drugih, najbolj pa v svetovni vojni, ko je moral proti lastni volji po grehu kralja Ferdinanda in njegove vlade pasti v hrbet svoji osvoboditeljici Rusiji in se pridružiti v nenaravni zvezi skupini centralnih držav. To strašno zablodo svojega kralja in njegove vlade je moral pozneje drago plačati in kdo ve, če ne bi v primeru nove zablode plačal račun drugih sploh s svojo svobodo. Papančev pravi, da so za prijateljstvo z Italijo samo posamezni intelektualci, toda tudi med njimi so silno redki oni, ki bi hoteli za Italijo po kostanj v ogenj. Tega se zaveda tudi Italija in skuša zato na vse mogoče načine zaslepiti in zamrežiti ves narod.

Uspehi so minimalni, in Papančev gleda docela pravilno v bodočnost, ko pravi, da bi postali Bolgari po eventualnem uresničenju italijanskih naklepov sami sužnji Italije. Bolgarijo bi doletela enaka usoda kakor je Albanijo, če ne še veliko slabša. Fašizmu so dobri balkanski zavezniki samo dokler jih rabi, da mu pomagajo pri zavojevanju Balkana. Cilj po zavojevanju Balkana pa je zasluženje balkanskih narodov, ki naj bi postali objekt italijanske politične in gospodarske eksploatacije. Pred tako usodo pa svari Papančev svoje rojake in izraža upanje, da bolgarski narod ne bo sledil sirenskemu glasovom Rima, ki ga hoče zvabiti v prepad. Ta glas treznega bolgarskega javnega delavca je sijajen dokaz, da pričenjajo uvidevati prave italijanske namere tudi v tistih državah, ki tvorijo stebre revizionistične akcije in pripravljajo novih bridkih skušen izmučenega evropskega človeštva. Če bi to uvideli tudi ostali, tisti, ki so danes še zaslepljeni po sovraštvu in megalomaniji! Potem bi postala Italija kmalu osamljena in konec bi bilo njene blazne politike ali vsaj vsake možnosti nadaljnega izvajanja in dograjevanja. Žal se to menda še ne bo zgodilo.

Novi boji na Daljnem vzhodu

JAPONSKA OFENZIVA V POKRAJINI JEHOI. VELIKO RAZBURJENJE V PEKINGU IN NANKINGU.

LONDON, 11. januarja. Dopisnik japonske časopisne agencije »Rengo« poroča iz Šanhajkvana, da so se Kitajci utrdili na svojih novih postojankah in so skušali napasti japonske predstraže. To je dalo Japoncem povod, da so prešli v ofenzivo. Japonci so zasedli zopet nov odsek jeholskega ozemlja ob sami mandžurski meji. To okupacijo opravičujejo s tem, da je morala japonsko poveljstvo, braneče teritorialno integralnost Mandžurije, ukreniti potrebne mere za zaščito železniške proge, ki teče ob obmejni čr-

ti. Vest o tej japonski akciji je izzvala veliko razburjenje v kitajskih krogih v Peking in Nankingu. Trdi se, da je bil to dejanski pričetek japonskih vojaških operacij v pokrajini Jehoi. Japonsko poveljstvo koncentrira svoje čete in zbira vojni material v coni Clutenhua. Po vestih iz Pekinga sta dve eskadrili japonskih letal napravili polzvedovalni polet nad ozemljem za velikim kitajskim židom. Ob tej priliki so japonska letala obmetavala z bombami tudi več taborišč redne kitajske vojske.

ŽRTVE »ATLANTIQUEA«.

CHERBOURG, 11. januarja. Dela na veleparniku »Atlantique« se še vedno nadaljujejo. Pri tem so bila najdena nadaljnja tri trupla, nekoliko pozneje pa še šest popolnoma zoglelenih trupel. Od zadnjih so preostala le še okostja, in jih nikakor ni mogoče identificirati.

TROCKI NEVARNO OBOLEL.

CARIGRAD, 11. januarja. Trocki je nevarno obolel. Njegov osebni tajnik je odpotoval v inozemstvo, da pripelje s seboj nekega znanega specialista.

NOVA WILKINSOVA PODMORNICA.

NEWYORK, 11. januarja. Polarni raziskovalec Wilkins je izjavil, da je že izdelal naročilo za zgraditev nove podmornice, s katero se bo še letos podal na pot proti severnemu tečaju.

INVESTICIJSKO POSOJILLO ČSR.

PRAGA, 11. januarja. Vlada namerava v februarju razpisati investicijsko posojilo v znesku 1 in pol milijarde čeških kron. Način emisije še ni znan.

Obsedno stanje v vsej Španiji

POLOŽAJ SE JE V ZADNJIH 24 URAH SE NADALJUJEJO. —

POOSTRIL. — BOMBNI ATENTATI BOJI S KOMUNISTI.

MADRID, 11. januarja. Notranjepolitični položaj v Španiji se je v zadnjih 24 urah tako poostрил, da je bila vlada prisiljena proglašiti v vsej državi obsedno stanje. V vseh španskih mestih se opaža močan pokret za proglašenje generalne stavke in je bilo vsako delo v mnogih pristaniščih popolnoma ustavljeno. Bombni atentati si sledijo v nepretrgani vrsti. V pretekli noči je bilo izvršenih nič manj kakor sto napadov na posamezna vladna

in druga uradna poslopja v državi, pri katerih je izgubilo življenje več oseb. V Marciji so spustili komunisti v zrak veliko vojaško municijsko skladišče, v Risconaci pa so razorožili civilno gardo in zasedli mestno hišo, iz katere so jih mogli pregnati šele močni vojaški oddelki. V Sevilli se ponovno boj nadaljuje. Komunisti se borijo z vladnimi četami in policijo za barikadami.

Hitler pruski ministrski predsednik

USPEH POSREDOVANJA VON PAPENA. — NARODNI SOCIALISTI STOPIJO V DRŽAVNO IN PRUSKO VLADO.

BERLIN, 11. januarja. Glavni predmet vsega zanimanja in razgovorov v Berlinu je postal nenadni prihod Hitlerja v Berlin. Splošno se sodi, da je Papenova posredovalna akcija pri Hitlerju, katero so odobrili tudi predstavniki veleindustrije, popolnoma uspeša. Zatrjuje se, da je Hitler pripravil toliko koncedirati, da je sodelovanje narodno socialistične stranke v državni in pruski deželni vladi zagotovljeno tudi v primeru, če ne dobi mesta državnega kancelarja. Po poročilih »Berliner Börsen-Zeitung«, ki je nekako osebno glasilo bivšega kancelarja von

Papena, je bil med Hitlerjem in Papenom dosežen sporazum v tem smislu, da bo Hitler imenovan za pruskega ministrskega predsednika, narodno socialistična stranka pa bo poleg tega dobila še 1. sor ministrstva za državno brambo. Definitivni dogovori bodo zaključeni danes ali najkasneje jutri. Vprašanje sklicanja državnega zbora je zaradi teh dogodkov potisnjeno čisto v ozadje. Če vstopi narodna socialistična stranka v vlado, potem bo državni zbor odgojen najbrže vse do jeseni.

Avstrijsko izmotavanje iz neljube atere

KANCELAR DOLLFUSS PRAVI, DA GRE LE ZA ITALIJANSKO NAROČILO REPARATURE OROŽJA. — MNENJE »REICHSPÖSTE«.

DUNAJ, 11. januarja. Na včerajšnji seji finančnega odbora je odgovoril zvezni kancelar dr. Dollfuss na interpelacijo v zadevi transportov orožja v Hirtenberg. Orožje je bilo poslano tjakaj le zaradi sortiranja. Orožje, ki je bilo potrebno popravil, je bilo odposlano v Steyr, kjer mora tamkajšnja industrija orožja izvršiti italijansko naročilo v znesku 900.000 šillingov. V Hirtenberg so se dirigirale le manjše količine.

DUNAJ, 11. januarja. V zvezi z vestmi

o tihotapljenju orožja iz Italije na Madžarsko preko Avstrije objavlja včerajšnja »Reichspost« vest, da gre v tem primeru le za popravljeno orožje, ki nima ničesar skupnega z mirovno pogodbo. Določbe mirovnih pogodb sicer res preprečujejo izdelovanje orožja, ne govore pa ničesar o predelavi ali popravljanju orožja. Ker ta popravila niso v nasprotju z mirovnimi pogodbami, avstrijsko zunanje ministrstvo tudi ni ničesar ukrenilo v tej zadevi.

Titulescu rešuje položaj

BUKAREŠTA, 11. januarja. Včeraj dopoldne ob 10. uri je odpotoval Titulescu iz Sinaje in je prispel v Bukarešto ob 13. uri. Popoldne je konferiral z ministrskim predsednikom dr. Maniujem in z notranjim ministrom Mihalakeom. Razpeloženje je bilo včeraj nekoliko ugodnejše. Verjetno je, da bo Titulescu predložil kompromisno formulo, ki bo omogočila preprečenje vladne krize. V teh predlogih se bo upoštevalo obenem stališče kralja Karola in notranjega ministra Mihalakea. Titulescu se trudi, da bi na vsak način preprečil vladno krizo, ki bi pomenila v tem času z ozirom na mednarodni položaj težko breme za vso državo.

FINSKA ZANIKA EKSPLOZIVO.

HELSINGFORS, 11. januarja. Na vest, da je izbruhnil na otoku Mac Elliot, ki leži v področju obmorske trdnjave Svaborg, katastrofalni požar, se s finske uradne strani poroča, da je na otoku Mac Elliotu, na katerem je bila sedaj stacionirana le neznatna posadka, zgorelo samo sedem lesenih barak. Utrdbe na omenjenem otoku so bile že davno demontirane in nimajo nobenega vojaškega pomena več. Pri požaru se ni nihče ponesrečil.

Cheronovi finančni predlogi

PARIZ, 11. januarja. Danes popoldne se bo sestala francoska zbornica k izrednemu zasedanju, da prouči finančne načrte finančnega ministra Chérona. Finančni minister Chéron je izjavil novinarjem, da bo takoj demisioniral, če zbornica ne bo odobrila njegovih predlogov. Chéron predlaga 5-odstotno znižanje vseh prejemkov državnih uradnikov in nameščencev ter nadalje ukinitve vseh izrednih doklad in primerno zvišanje osebno-dohodninskega davka.

REŠEVANJE LEDOLOMILCA »MALIGINA«.

STOCKHOLM, 11. januarja. Po vesteh iz Helsingforsa se je položaj ledolomilca »Maligna« včeraj zjutraj zelo poslabšal. Parnik se je nagnil že tako močno, da je vsako izčrpavanje vode iz njegovega trupa postalo nemogoče. Neka druga vest iz Moskve pa poroča, da se je silna burja okrog »Maligna« podela in se je posadka mogla vrniti na parnik. Posadka se je lotila vseh priprav, da ladjo zopet osvobodijo, čim bo prispela zaprosena pomoč. Po vesteh iz Murmanska sta ledolomilca »Lenin« in »Ruslan« že na poti proti »Maligni« in ga bosta verjetno našli že danes ali najpozneje jutri.

Dnevne vesti

Skrivnosten umor pred sodiščem

KAZENSKA RAZPRAVA O KRVAVI VAŠKI DRAML — MORILEC PRAVIČEK
OBSOJEN NA 20 LET TEŽKE JEČE.

Veliki kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča je danes dopoldne obravnaval krvav dogodek, ki se je pripetil lani 17. januarja v Spodnjih Kuršencih, občine Radoslavci pri Mali Nedelji. Pred sodnike je stopil postaven 26letni kmečki fant Josip Praviček, ki se je izučil tudi za tesarja, obtožen, da je s samokresom ustrelil posestnikovega sina Franca Štuhca.

Iz obširne obtožnice je razvidno, da je spravilo fanta na zatožno klop hudo maščevanje razočaranega kmečkega dekleta, ki se je med tem poročilo in vendar ni moglo pozabiti in preboleti svoje usode.

V poznem mraku je lani 17. januarja potrkal na okno pri sosedu Kšeli v Spodnjih Kuršencih pokojni France Štuhec. S slabotnim glasom je poklical domačo hčerko Jerico in jo poprosil, naj mu odpre, ker je ranjen. Prestrašeno je dekle odprlo vrata fantu, ki je stal na pragu blede in iz rane na prsih mu je curljala kri. Na vprašanje, kaj se je zgodilo, je jedva spravil iz sebe: »Pri Tuševih sem bil, Pravičkovi fantje so me!« nakar se je zgrudil na tla. Nezavestnega so ga v smrtnih bolečinah takoj prepeljali v ormoško bolnišnico, kjer je drugo jutro, ne da bi se zavedel, umrl. Zdravniki so ugotovili, da mu je krogla iz samokresa prestrelila srce in je bila rana absolutno smrtna.

Kdo je morilec? Malonedeljski orožniki so imeli težko stališče. Pri posestniku Pravičku so bili trije bratje. Umora je bil osumljen starejši France, kateremu je prevzel pokojni Štuhec dekle. Sprva sta se osumljenec in Angela Tuševa, posestnikova hčerka iz Kuršencev dobro razumela. Pa je prišel vmes pokojni France, ki je Angelo pregovoril in pridobil zase. Njuna ljubezen ni ostala brez posledic, in to je Pravičkovega Franceta silno bolelo. Ljudje so vedeli, da je zaradi tega Pravičkov France hudo sovražil Štuhca. Grizlo pa ga je tudi, ker je Štuhec radi Angele zapustil svoje prejšnje dekle. Te okolnosti so dale orožni-

kom povod, da so Franceta Pravička aretirali in odgnali v zapore ormoškega sodišča. Tam pa je France pri nadaljnjih zaslišanih dokazal, da je nedolžen. Zato so ga izpustili.

Novi momenti. Orožnikom, ki niso izpustili skrivnostnega dogodka iz vida, je nekdo povedal, da ve za morilca neka posestnica v Bučkovcih. Tam so se oglašili orožniki pri Mariji Mihaličevi in zvedeli več kakor so pričakovali. Mihaličeva je orožnikom izjavila, da so prišli kritičnega večera k njej vsi trije Pravičkovi fantje. Mlajši Jože se je za kratek čas odstranil, nakar so se zopet vsi trije poslovlili. Drugi dan je bila pri Mali Nedelji neka veselica, katere se je udeležila tudi Mihaličeva. Pri tej priliki ji je mlajši Jože priznal, da je ustrelil Franceta Štuhca. Povedala pa je orožnikom tudi to, da sta se z Jožetom rada imela, preden se je poročila. Da je ustrelil Štuhca Jože, za to je vedela tudi njegova sestra Ančka, ki pa je molčala ko grob. Orožniki so Jožeta aretirali.

Pri zaslišanju je Jože Praviček odločno zanikal vsako krivdo. Izgovarjal se je, da ga je Marija Mihaličeva osumila umora iz golega maščevanja, ker je ni poročil, kakor ji je to bil obljubil.

Današnja razprava je trajala od 9. do 12.15. Senatu je predsedoval okrožni sodnik g. Lenart, prisodniki so bili okrožni sodniki g. Zemljič, dr. Tombak, dr. Kotnik in dr. Čemer, obtožbo je zastopal državni pravdnik g. dr. Hojnik, obtoženca pa je zagovarjal odvetnik g. dr. Lašič.

Zaslišane so bile mnogoštevilne priče, večinoma svoji obtoženca, ki so s svojimi izpovedmi skušali dokazati njegov alibi kritičnega večera, češ, da je bil tedaj doma, toda senat je verjel izpovedbi Mihaličeve in se prepričal o Pravičkovi krivdi. Na podlagi tega je bil Josip Praviček obsojen na 20 let težke ječe, trajno izgubo častnih državljskih pravic in na plačilo 2500 Din bolniških in pogrebniških stroškov za pokojnim Štuhcem.

Praviček se s sodbo ni zadovoljil in je prijavil revizijo postopanja.

Mariborski industrijci za Pomožno akcijo. Mariborski industrijci so na zadnji konferenci pri mestnem županstvu sklenili prispevati Pomožni akciji 1 in pol do 3 odstotke od mezd in plač za dobo 4 mesecev, in sicer tako, da prispevajo pol do 1 odstotka delojemalci, ostalo pa delodajalci. Do 10. t. m. so bili poleg jubilejnih prispevkov tvrdke Doctor in drug v znesku 100.000 Din in tvrdke Thoma v znesku 10.000 Din vplačani od raznih tvrdk ti-le zneski: Hutter in drug, mehanična tkalnica, 17.836 Din, Ivan Braun, tovarnar, 4000 Din, Rudolf Kiffmann, stavbenik, 1000 Din, Ubald Nassimbeni, stavbenik, 500 Din, Ludvik Franz, veleindustrijec, 2600 Din, Prva mariborska tovarna pletenin 159 Din, »Zora«, konfekcijska tovarna, 606.75 Din, Viljem Freund, tovarnar, 7.630.75 Din, Mariborska tiskarna 1486 Din, Karol Thoma, tovarnar, 3.136.50 Din, Ferdo Potočnik, tovarnar, 400 Din, Ježek K. & R., tvornica strojev, 500 Din in »Zlatorog«, tvornica mila, 1.976.75 Din, Vodstvo Pomožne akcije se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje!

Vse pisarniške potrebščine v največji izbiri, cene solidne: Zlata Brišnik, Slovenska 11.

Grajski kino. Samo še vključno četrtak: Leharjeva »Friderika«. Krasen film. H. H. Bollmann, Mady Christians, Paul Hörbiger in Elza Elster. V petek se začne predvajati nepretirano najboljša in najveselejša opereta: »Zvezde z neba«. Liene Haid, Gustav Fröhlich in Szöke Szakall. Velefilm, za katerega je komponiral godbo znameniti Robert Stolz, režiral pa ga je genialni Geza pl. Bolvary. 45.000 obiskovalcev se je ogledalo ta film pri premieri v Zagrebu. To je film, o katerem se je izrazila kritika in publika, ki ga je videla, samo v superlativih.

Naša živinoreja v številkah. Ob koncu predlanskega leta je bilo v naši državi nad milijon konj, nad 3 milijone goveje živine, nad 8 milijonov ovac, skoro 2 milijona koz, okrog 200.000 oslov, okrog 20.000 mežgov in mul, nad 3 milijone prašičev in okrog 50.000 bivolov.

Sejmi za živino in prašiče v lanskem letu. Lani so prignali na mariborske sejme za živino in prašiče skupno 19.643 glav, in sicer 259 konjev, 350 bikov, 3404 vole, 7053 krav, 343 telet, 3 ovce in 5 koz ter 8226 prašičev. Kupčija na sejmih je bila povprečno srednja in je zaostala za predlansko. Pa tudi dogon je bil znatno manjši kakor prejšnja leta. Skupno je bilo prodanih lani na mariborskih sejmih 16 konjev, 226 bikov, 1836 volov, 3359 krav, 177 telic, 91 telet in 5020 prašičev.

Povsod bo dovoljeno kaditi. Kadilci bodo nedvomno pozdravili okrožnico, ki jo je poslal finančni minister na prošnjo monopolske uprave vsem ministrom, v kateri jih naproša, naj ukrenejo vse potrebno, da se kadilcem ne bodo delale razne ovire kakor doslej, ko je v nekaterih pisarnah, po tramvajih, avtobusih, kinematografih gledališčih in v drugih javnih lokalih prepovedano kaditi. Monopolska uprava, odnosno finančni minister meni, da se bo na ta način precej dvignila potrošnja tobaka, ki je lani zelo nazadovala, če se te razne ovire odpravijo, v kolikor to dopuščajo krajevne razmere.

Društveno, družabno in kulturno življenje Maribora. V Mariboru imamo mnogo, morebiti celo preveč društev. Lani je bilo 181 rednih in 38 izrednih občinskih zborov. Tudi društvenih sei in sestankov je bilo 181. Da je v Mariboru še precej družabnega življenja, izpričujejo številke, da smo imeli lani 143 koncertov, plesov in manjših prireditev ter 11 plesnih tečajev. Javnih shodov je bilo 18, javnih zborovanj pa 10. Bilo je tudi 42 predavanj in 2 razstavi. Tombol pa je bilo 9. Posamezna društva so vložila na predstojništvu mestne policije lani 1176 raznih vlog. Iz gorenih števil je razvidno, da Mariborčani radi zborujejo, radi poslušajo predavanja, radi hodijo na shode, a še rajši poslušajo koncerte, obiskujejo zabavne prireditve in — plešejo.

Zahvala. Namesto venca na grob preminulega posestnika g. Franca Posla je darovala ga. Ivanka Weissova tukajšnji požarni brambi znesek 50 Din, za kar ji izreka poveljstvo iskreno zahvalo!

Čevlji ne izbiri Din 30.— tedensko »TFMPO«, Maribor, Slovenska ulica 16.

»Franc Jožefova« grenčica izvrstno služi pri zlati žili in bolečinah v bokih.

Narodno gledališče

Repertoar.

Sreda, 11. januarja. Zaprto.
Četrtek, 12. januarja ob 20. uri »Pri belem konjičku«. Red B.
Petek, 13. januarja ob 15. uri »Maks in Moric«. Otroška predstava.
Sobota, 14. januarja. Zaprto. (Gostovanje v Murski Soboti).
Nedelja, 15. januarja ob 15. uri »Zemlja smehljaja«. Znižane cene. — Ob 20. uri »Pri belem konjičku«.

Gledališče v Murski Soboti.

Sobota, 14. jan. ob 20. v Sok. domu »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«. Gostovanje »Narodnega gledališča« iz Maribora.

Mariborsko gledališče. Velezabavna revijska opereta »Pri belem konjičku« se ponovi v četrtek 12. t. m. Nabavite si pravočasno vstopnice! — **Otroška predstava** bo v petek 13. t. m. ob 15. uri. Upripori se igra s petjem, plesom in godbo »Maks in Moric«, ki bo deco sijajno zabavala. Ker bo sigurno spet velik naval na gledališko blagajno, si preskrbite čimprej vstopnice! — **Nedelja v gledališču.** V nedeljo 15. t. m. se poje kot popoldanska predstava Leharjeva krasna opereta »Zemlja smehljaja«, ki se odlikuje po vsem operni glasbi. Veljajo znižane cene. — Zvečer se ponovi vesela revijska opereta Ralpha Benatzkega »Pri belem konjičku«.

Pri lenivosti črevesja, boleznijeter in žolca, odebelelosti in protinu, katarju žolodca in črevesja, obolenju danke odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica zastajanje v trebušnih organih hitro in brez bolečin. Dolgoletne izkušnje po bolnišnicah uče, da je naravna »Franz Josefova« voda izborna za delovanje črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ČETRTEK 12 ČETRTEK 12
!SVENGALI!
VELIKA KAVARNA

Gramofonske plošče od Din 15.— naprej
proda izposojevalnica »Slo...« ulica 18.

2283 krat so pomagali lani mariborski reševalci, ko je bilo v nevarnosti človeško življenje. V 2283 primerih nesreč, nezdod in sličnih dogodkov so hiteli na pomoč bližnjemu. Prepeljali so v bolnišnico ali na dom 286 ponesrečencev, 378 oseb radi notranjih boleznij, 75 radi poroda, 76 zaradi oslabelosti, 54 zaradi samomora ali poskusa in 182 radi drugih boleznij. Dvakrat sta pri nesrečah poragala zdravnika, možtova pa je žrtvovano v celoti 67 dni. Telefonično so bili pozvani reševalci na pomoč 987 krat, 720 krat na osebni poziv, 576 krat pa po zdravnikovem naročilu. Na reševalni postaji so nudili lani pomoč 1032 ženskam, 1236 moškim in 13 vojakom.

Drobna policijska kronika. Včeraj in danes je policija aretirala osem oseb, in sicer so romali v policijske zapore neki Šaban Ramič, Ibo Agič, Samko Agič, Zelo Mušič in Fatima Ramičeva zaradi vlačuganja ter dva razgrajča Edmund in Avgust in neka Marija zaradi prepovedanega povratka. Policiji sta bila prijavljena dva Ivana zaradi grdega obnašanja na ulici in neki Mirko zaradi lahke telesne poškodbe. Davi se je zglasil na policiji tudi neki Vinko P. iz Radvanja in ves obupan prijavil, da mu je preteklo noč, ko je prenočeval v neki gostilni v Vetrinjski ulici z neko Miciko, odnesla listnico s 1500 dinarji gotovine.

Vlomilski par Frasa in Šimenka, ki sta vlomila v Dietingerjevo gostilno pri Sv. Lovrencu na Pohorju, je danes dopoldne tukajšnja policija izročila sodišču.

Nezgoda. Ko je včeraj popoldne prišel iz Ruš v Maribor v tovarni za dušik zaposleni delavec France Hecl, ga je doletela huda nezgoda. Na zamrzlih tleh je pred kavarno »Jadrana« padel in si zlomil levo nogo v kolenu. Poklicani reševalci so ga z avtom prepeljali v bolnišnico.

V gostilni je obnemogel. Včeraj popoldne je nenadno postalo slabo v neki gostilni v Vetrinjski ulici mesarju Ivanu C. Ker se je zgrudil na tla in omedlel, so ga reševalci z avtom prepeljali na dom na Vodnikov trg.

Polovična vožnja v Maribor

in nazaj je dovoljena z rešenjem g. ministra za promet št. 107211/32 za vse posetnike Zimskosportnega tedna od 12. do 25. januarja 1933. V Maribor se peljete brez vsake legitimacije s celo karto. Pri Putniku ali Sport-Roglič, Grajski trg 1 dobite potrdilo (10 Din) za brezplačen povratek.

KONCERT KOROŠKIH PEVCEV bo v soboto 14. t. m. ob 20. uri v dvorani pivovarne »Union« v Mariboru. Občinstvo se poziva, da si preskrbi vstopnice že vnaprej!

G. Rudolf Puh petdesetletnik. V krogu svojih tovarišev in znancev je proslavil včeraj blagajnik Mestne hranilnice g. Rudolf Puh svoj petdeseti rojstni dan. Jubilar je znana mariborska osebnost. Že dolga leta opravlja vestno službo blagajnika pri Mestni hranilnici in uživa vsestransko spoštovanje in ugled. Kot človek je dober prijatelj in zvest tovariš. Jubilaru kličemo tudi mi: »Še na mnoga leta!»

Odlikovanje. Te dni je izročil ptujski okrajni glavar ob navzočnosti raznih odličnih osebnosti narodnemu in zaslužnemu delavcu g. dr. Šalamun red sv. Save III. stopnje. Odlikovancu naše iskrene čestitke!

Krajevna organizacija JRKD v Mariboru za II. mestni okraj, sklicuje za petek, dne 13. jan. 1933 ob 20. uri v posebno sobo kavarne »Jadrana« odborovo sejo in članski sestanek s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o delu v narodni skupščini. 2. Poročilo o občinski politiki. 3. Slučajnosti.

Dobrodelni koncert za Pomožno akcijo. Na zadnji seji je ožji odbor Pomožne akcije za siromašne sloje mesta Maribora sklenil prirediti dobrodelni koncert v veliki unjonski dvorani dne 8. februarja. Pri koncertu bodo sodelovala razna mariborska pevstva in vojaška godba.

Humorist Stadlmay po dolgem spet v Mariboru! Priredil nam bo v petek, dne 13. januarja velik večer humorja in komike v Ljudski univerzi in zamogli bomo spet odložiti vsaj za nekaj ur svoje vsakdanje skrbi in se nasmejati prav do solz. Stadlmay je humorist redkega daru — duhovit, fin, poln drastične mimike in plastičnega izražanja. Njegov humor ni nikdar umeten, temveč mu vre povezan z neizdržljivo sočno komiko iz dna srca? Od prvega trenutka te zagrabijo njegove vesele razigranosti! Kdo se ne spomni orkana smeha, katerega so povzeli pri nas njegovi večeri, orkana, ki je divjal skoro nepretrgoma ves večer? Letos prinese seveda popolnoma nov program in zastopani bodo tudi slovanski avtorji. Priporočamo nakup vstopnic vnaprej; dobe se pri ge. Zlati Brišnik in g. Höferju od srede dne 11. januarja dalje.

Ljudska univerza v Studencih. V četrtek 12. t. m. ob 19. uri predava g. dr. Vilko Marin o temi »Razvoj človeka do poroda«. To predavanje je namenjeno samo za ženske in bo ponazorovano s filmom. Mladoletnim vstop ni dovoljen.

Tovarna kvasa v Sevnici. Registrovana zadruga »Kvas« v Sevnici bo gradila novo tovarno. Na podlagi obrtnega zakona je dobila od finančnega ministrstva dovoljenje pod pogojem, da ne bo smeja izdelovati špirta.

Tombolo bo priredil Naraščaj društva Rdečega križa v Mariboru v nedeljo 4. junija t. l. na Trgu svobode v prid ferialnim kolonijam, na kar blagohotno opozarjamo vsa ostala društva. — Odbor.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in megleno in bo po nekaterih krajih pri nas tudi snežilo. Davi ob 7. uri je kazal toplomer skoro 3 stopinje pod ničlo. Tlakomer je kazal 742,4, reducirana na ničlo pa 740. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Skoplju 8, v Splitu 7, v Mariboru 2, v Zagrebu 2, v Ljubljani 0,4, v Beogradu in Sarajevu pa 0 stopinj

Gospodarstvo mariborske splošne bolnišnice v letu 1932

ZARADI GOSPODARSKE KRIZE JE MORALA UPRAVA SVOJE IZDATKE SKRAJNO OMEJITI. — ZNATEN PADEC DOHODKOV. — NUJNA POTREBA POVEČANJA SPLOŠNE BOLNIŠNICE. — GRADBENI NAČRT.

Zanimivi so podatki o dohodkih in stroških mariborske splošne bolnišnice. V številkah se zrcali vse ogromno delo administracije in ekonomije in v njih se razodeva kako velike naloge čakajo upravo bolnišnice v letošnjem letu v pogledu razvoja, potrebne modernizacije in povečanja. Težka pa bo tudi naloga vzdrževati spričo današnje krize nemoten obrat vsaj na dosedanji višini in v toliko, da ne bo trpel vzvišeni smoter zavoda: skrbeti za zdravje socialno šibkejših slojev.

Za osebne izdatke stalnega in pogodbenega osebja ter za mezde je lani uprava bolnišnice porabila okrog milijon in pol dinarjev, za stvarne izdatke nad 3 in pol milijona, za gradbene pa okrog pol milijona dinarjev. Od stvarnih izdatkov odpade največji odstotek na prehrano, in sicer 36 odstotkov, na kurjavo 12, na zdravila in obvezila 12, na vzdrževanje poslopij in tehničnih naprav 8, na nabavo inventarja 9, na anuitete in gradbene preureditve 15, na razne druge potrebščine pa 8 odstotkov.

Za prehrano bolnikov in osebja v bolnišnici se je lani porabilo: 22.780 kilogramov govedine, 16.460 kg teletine, 1.707 kg svinjine, 1.167 kg prekajenega mesa, 1142 kg klobasnih izdelkov, 555 kosov perutnine, 303 kg sirovega masla in 113.121 litrov mleka. Mlevskih izdelkov se je porabilo 16.823 kg, nadalje 7.130 kg masti, 72.269 jajc in za okroglo Din 100.000 raznega sočivja in zelenjave. Specerijskega in kolonialnega blaga se je porabilo za okrog 300.000 Din. Domača pekarna pa je spekla 54.255 kilogramov kruha in 337.505 žemelj. Za kurjavo se je porabilo 1.136 ton črnega in 166 ton rjavega premoga, 50 ton koksa in 160 kubičnih metrov drv. Stroški za kurjavo so znašali nad pol milijona Din. Vode se je porabilo za 102.338 Din, električnega toka pa za 89.000 Din. Stroški za razne medikamente in zdravilne pripomočke so znašali okrog pol milijona.

K temu je treba pripomniti, da je morala zaradi splošne denarne krize uprava svoje izdatke omejiti na najpotrebnejše, ter štediti na vseh koncih in kraji, celo preko skrajno dopustne mere, tako da so zaloge perila že skoro pošle in da se tudi instrumentarij ni mogel v zadostni meri spopolniti. Dohodki bolnišnice so v preteklem letu radi splošne gospodarske krize zelo padli. Bolnišnica bi morala za vsakega bolnika in za vsak dan oskrbe dobiti od privatnikov, javnih korporacij in oblasti plačane oskrbne stroške, ker je le v tem primeru mogoč

nemoten obrat in smotreno delovanje zavoda. Zasebniki in druge stranke, ki so po zakonu o bolnišnicah dolžne plačati oskrbnino, so pa zaostale s plačili in znašajo terjatve nad 400.000 Din. Samostojne zdravstvene občine, bolniške blagajne pa so ostale na dolgu prilično enak, če ne še večji znesek. Poleg tega pa ima bolnišnica prejeti od države in banovine še štirikrat večjo vsoto, ki se bo izplačala bolnišnici, čim bo potreben kredit proračunsko zasiguran. Radi tega tudi bolnišnica ni mogla kakor doslej zadostiti svojim plačilnim obveznostim ter bo ta zastanek do konca proračunskega leta znatno narasel, ako ne dobi zavod pravočasno oskrbnin, ki so zapadle že v izplačilo.

Radi splošne štednje in pomanjkanja denarnih sredstev, bolnišnica tudi ni mogla lani realizirati gradbenega načrta, ki si ga je začrtala za preteklo in za bodoča leta. Razširjenje in moderniziranje bolnišnice je spričo stalne prenapoljenosti posameznih oddelkov in neprimernih prostorov ter notranje ureditve absolutno potrebno. Celotni gradbeni načrt je obsegal: gradnjo novega paviljona, v katerem bi bil nastanjen oddelek za očne bolezni s 100 posteljami, oddelek za kožne in spolne bolezni s 100 posteljami in z ambulatorijem ter oddelek za opazovanje umobolnih s 30 posteljami. Nadalje obsega gradbeni načrt: povečanje in dozidavo prosekture, zgradbo novega gospodarskega poslopja, zgradbo nove pralnice, razkuževalnice in centralne kurilnice, zgradbo novega administrativnega poslopja in zgradbo novega porodniško-ginekološkega oddelka. Načrt bi se moral realizirati v sedmih letih. Celotni stroški realizacije bi znašali okrog 20 milijonov, ki bi jih krila bolnišnica z investicijskim posojilom in katerega bi odplačevala v 20 letnih obrokih iz lastnih dohodkov. Lani bi se bil moral zgraditi nov paviljon, prizidek prosekture, novo gospodarsko poslopje in pralnica. Ker pa bolnica ni dobila oskrbnin v celotnem obsegu, je morala uprava odložiti zgradbo novega paviljona, ki bi stal okroglo 7 milijonov Din na poznejši čas, opustiti zgradbo prepotrebne nove pralnice, ter se omejiti le na dozidavo prosekture in na delno zgradbo gospodarskega poslopja.

Razumljivo...

»Govorite vendar tako, da vas bo vsaj človek razumel. Kdor se ne zna jasno izraziti, je tepec. Ste razumeli?«
»Ne!«

Iz zveze kulturnih društev v Mariboru

Občni zbor mariborske ZKD bo v nedeljo 26. marca 1933 ob 10. uri dopoldne v Mariboru. Društva bodo pravočasno dobile še posebna vabila. Po možnosti bo vožnja polovična. Opozarjamo vsa v mariborski ZKD včlanjena društva, da določijo svoje delegate za ta občni zbor.

Diletantsko-režiserski tečaj priredi mariborska ZKD za člane odnosno delegate v njej včlanjenih društev dne 25. in 26. marca 1933. Društva naj najkasneje do 15. febr. t. l. prijavijo one svoje člane, ki bi se tega tečaja udeležili. Opozarjamo na okrožnico ZKD, ki so jo dobila vsa včlanjena društva.

II. lutkarski tečaj priredi mariborska ZKD skupno z mariborsko Sokolsko župo za vsa svoja društva dne 11. in 12. febr. 1933. Društva naj svoje člane, ki bi se tečaja udeležili, javijo Zvezi najkasneje do 20. januarja t. l. Tudi glede tega tečaja opozarjamo na okrožnico, ki smo jo poslali vsem včlanjenim društvom.

Pisarna ZKD je sedaj redno vsak dan odprta (izvzemši nedelje in praznikov) od 9. do 12. ter od 15. do 18. ure. Pisarna ima tudi telefon 26-68.

Radi 10% nega popusta pri taksi za vstopnice k prireditvam naših društev, ki so umetniškega značaja in brez plesa (gledališke predstave, koncerti itd.) je potrebno, da društva nemudoma poravnajo svojo članarino pri Zvezi v letnem iznosu Din 20.—, da morejo takoj dobiti izkaznico, veljavno za 1. 1933, ker brez te ne morejo dobiti popusta. Opozarjamo tudi glede tega na našo okrožnico.

Prijave Avtor-Centrali morajo društva izvršiti sama, in sicer predhodno, ker nastajajo sicer nepotrebni dvojni stroški!

Nove potujoče knjižnice bo ZKD tekom januarja in februarja ustanovila v 5 krajih svojega območja. Opozarjamo pa vse, ki so kako potujočo knjižnico od ZKD prevzeli v oskrbo, da so te knjižnice last ZKD in da vsakdo, kdor je knjižnico prevzel, Zvezi za njo jamči! — Predsedstvo ZKD, Maribor, Cankarjeva 1.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Hoče.

Dne 6. t. m. je uprizorila br. Sokolska četa Razvanje v našem domu trodejanjsko veseligr »Dve nevesti«, ki je izborna uspešla ter bila deležna od navzočega občinstva obilno priznanja. Uloge so bile izvedene dobro. Najboljša je bila Neža, zelo dobro so bile pa izvedene tudi uloge strica Andrejke, kmečkih sinov Mihe in Naceta ter neveste Minice. Ostale uloge so zadovoljile sicer nekoliko manj, bile so pa v splošnem povoljno rešene. Potek igre je bil dober, le zadnje dejanje je bilo odigrano nekoliko prepo-

časni, kar je v manjši meri kvarilo sicer izborni učinek igre. V splošnem moramo pa vrlim Razvančanom radi njih agilnosti in dobrega uspeha igre čestitati. Obisk je bil zadovoljiv, dasi bi bil lahko boljši. Pohvalno pa moramo omeniti, da so se udeležili prireditve v lepem številu tudi člani od Sv. Miklavža ter člani Sokolskega društva Slivnica. — Vsem najlepša hvala! Zdravo!

Društvene smuške tekme studenskega Sokola. Studenski Sokol priredi društvene smuške tekme 22. t. m. na Pohorju na 9 kilometrov. Vabljeni so tudi smučarji Sokoli sosednjih društev, ki se naj prijavijo društvu Studenci do 20. t. m.

Izredna seja župnega odbora bo drevi ob 19. uri v župni pisarni v Narodnem domu. Radi važnega dnevnega reda se je udeležba za vse člane obvezna. — Zdravo!

Seja župnega TO bo drevi ob pol 21. v župni pisarni v Narodnem domu.

Sport

Mednarodno propagandno umetno drsanje, ki ga priredi Mariborska zimsko-sportna podzveza v okviru zimsko-sportnega tedna, bo prava senzacija. Nastopili bodo najboljši drsalci iz Avstrije, in sicer g. Zettelmann (prvak Štajerske), par Janernigg-Grandl (prvaka Gradca v drsanju parov), ga. Dietz (prvakinja Gradca) ter g. dr. Polo Schwab, prvak Jugoslavije, ga. Kadrnka-Reichman iz Zagreba (prvakinja Jugoslavije) in najtalentiranejša drsalca ljubljanske Ilirije, gg. Avčin in Tuma. Ker bo to prva tovrstna prireditev v Mariboru, bo nedvomno vzbudila veliko zanimanje in je pričakovati na drsalšču pri Treh ribnikih ogromen obisk. Točen termin radi prvenstev, katerih se udeležujejo navedeni drsalci, še ni določen.

Stalni smuški tečaji pri Pohorskem domu. Mariborski smučarski klub je otvoril v ponedeljek 9. t. m. smuški tečaj, ki bo trajal do konca zimске sezone. Vstop v tečaj je mogoč vsak dan. Tečaji pri Pohorskem domu so priporočljivi za vse one, ki ljubijo hotelski komfort. Številne kurjene sobe s toplo in mrzlo vodo ter električno razsvetljavo! Gostom je na razpolago kopalnica kakor tudi fotografska temnica. Lahko dostop omogoča posest vsakemu začetniku. Položni svet omogoča začetkom brezskrbno smučanje, vendar je tudi za že izvežbane smučarje dovolj strmih pobočij, kjer lahko pod vodstvom učiteljev izpopolnijo svoje smuško znanje. Dostop od železniške postaje Hoče 2½ ure, iz Maribora z avtom do Reke 15 minut, od Reke do Pohorskega doma 2 uri, ali iz Maribora preko Sv. Bolfenka 3 ure.

pominjajte se CMD

H. B.:

Armela

Tiha, pokojna je bila noč in po ulicah, ki so bile vsak trenutek bolj samotne, je ležal sneg, ko so imeli akademiki svoj ples... Godba je udarjala sunkoma, vse je plesalo kakor v omami. Kakor v raji je bilo to noč. Vse je plesalo, le jurist Janko in mlado dekle sta sedela na galeriji.

Dekletu je zakipelo v srcu, ko ji je govoril fant tako skrivnostno, tako navdušeno o njenih očeh, o njenem cvetočem obrazu, o njuni bodočnosti...

Stišnila je roke na prsi in njene ustnice so poljubile bujen nageljnov cvet, a trepalnice so ji zastrle oči, ko jo je prosil:

»Gospodična! Tikajva se!«

Sami in brez besed sta se našli roki. Armela se je naslonila na njegovo ramo in na njenih ustnih je zatrepetal tih smehljaj...

Pomešala sta se med mlade pare in zopet sta plesala.

Drugo jutro je bil Janko zamišljen. Vse je bilo kakor v sanjah, vse tako bajno, vse kakor bi dehtelo po cvetju, kakor v maju... Njegova duša je bila polna načrtov, velikih, drznih, neustrašnih. Stopil je k oknu, da bi bil bliže njenemu srcu. — Zunaj je bila megla in dole na ulici so se izgubljali ljudje kakor sence.

Vse njegove misli pa je prevpila ena sama misel: »Nocoj... na promenadi...«
— Rekla je da pride.

A ko je prišel večer, je Janko ostal sam s svojim prijateljem. Armele ni bilo; poslala je le svojo prijateljico s pripombo:

»Fant s krizantemo v gumbnici... Ti sti je!«

Ko se je Janko vračal, mu je šinilo v glavo: »Igra?« — A koj nato: »Saj ni taka! — Nocoj ni mogla. — Jutri pride...«

Armele tudi drugi večer ni bilo. Tretji večer sta prišli s prijateljico obe, a Janko ni prišel več. Saj je vedel, da se le igra z njim.

Ob tednu je bil zopet ples. Tudi na ples ga ni bilo več.

Kazalci na uri so se pomikali že preko polnoči, ko so odhajali plesalci iz dvorane, Janko pa iz grajske kleti. Brez suknje in brez klobuka je bil, čeprav je naletaval sneg. Pijan je bil in dva tovariša sta ga peljala pod pazduho.

Sredi samotne ulice so srečali Armelo v spremstvu. Janko jo je spoznal in ona je spoznala njega. Njegove oči so zažarele.

»Postojmo.«

Obstali so, a Armela je bila že daleč. Videl je samo še obrise njene postave. In nazadnje je vse izginilo, vse utihnilo...

Janku je kar zaplesalo pred očmi in zaklical je na glas: Arme-la-a-a!

Odgovora ni bilo, tudi Armela se ni vrnila, le iz nesprotnega konca samotne ulice se je odbil tih odmev.

Šli so dalje...

Ko je bil zopet ples, je Janko zopet sedel pri vinu. Sam je bil in natakara mu je morala navijati gramofon. Vedno isto, vedno znova: »Valencia...«

Janko je bil židane volje, pel je, sede plesal in tolkel z rokama po mizi, da so zvenketali kozarci. Vedno isto, vedno enakomerno in vendar — vedno znova. Ko je bil že čisto ubit in utrujen, se mu je zdelo, da pleše nad vrtečo se ploščo — Armela.

Leto nato. Janko je težko pozabil na Armelo. V delu je iskal pozabljeno. Nič fantovskega ni bilo v njem. Resen in hladen je bil njegov obraz. Obesil je knjige in pričel pisati ter postal kmalu slaven.

Ob njegovem rojstnem dnevu so igrali njegovo prvenko. In sredi predstave, ko je sedel med svojimi, mu je sluga prinesel šopek rdečih nageljnov. — Poslala mu ga je Armela.

Upala je, da postane zopet dober z njo, a kadarkoli je videla njegov obraz in njegov brezizrazni pogled, ji je bilo, kakor bi ji vsakokrat povedalo njegove mrtve oči:

»Nikoli več, Armela.«

Krasno je bilo njeno cvetje, ljubko, ker je bila zima, presenetilo ga je, a o mamiti ni moglo njegovega srca. Veselo se je nasmehnil in razdelil rdeče nageljne med dekleta svojih tovarišev. Niti enega ni obdržal. Iz maščevanja!

Sredi zime se je Janko odpravil v tužino. Večer je bil, sneg je naletaval, ko je odhajal. Dva prijatelja sta ga spremljala in vsi so bili veseli in razigrani.

Hipoma se je ustavil; njegov obraz se je zresnil.

»Kaj ti je?«

Pred njimi je šlo dekle, samo, sklonjeno in ni se nikamor ozrlo. V njene svilen kodrčke so se zaletavali beli sneženi metuljčki...

Janko jo je spoznal in tiho zašepetal: »Armela!«

Vsi trije so obmolknili in šli dalje. Vsi so se vrnili, le Janka je vzela tujina...

Na Silvestrov večer je Armela bedela in mislila na Janka. Vstala je in poiskala Jankovo sliko, ki jo je bila izrezala iz časopisa. In sredi noči, ko si želi milijon sreče, ji je vstalo v srcu kakor tolažba od daleč daleč nekod — in pisala je pismo:

»Janko! Vem, da me ljubiš; zato si odšel odtod... Nisi mi zaupal in jaz nisem verovala Tebi, ki si prvi večer ko sva se spoznala zahteval vse od mene. Verovala Ti nisem iz strahu, da bi ne stala razkrinkana moja ljubezen pred Teboj. Zato sem zatajila, kar je bilo v mojem srcu...«

Armela je raztrgala pismo. Iz tujine so prihajale melodije. Tam je Janko, tam je mrtva ljubezen...

Povesila je oči. Njeni mehki prsti so se oklepali Jankove slike. Počasi je zadremala in v sladki utrujenosti so romale njene misli daleč daleč v tužino, kjer je nje mrtva ljubezen, njena mrtva sreča.

Radislav Rudan

Rod na razpotju

(Povest)

»Ho, Caharija!« je vzkliknil Mozar. »Vas ni zima vzela?«

»Kopriva ne pozebe, gospod!« se je skušal pošaliti Caharija, a Mozar ga ni poslušal. Stopil je k gostom, ki so sedeli za veliko nepogrnjeno mizo in se jim pridružil. Ko se je vračal k izhodu, se je komaj obrnil k Cahariji in ga kakor mimogrede vprašal:

»Ste prišli zaradi kamenja?«

»Zaradi kamenja,« je pritrilil starec.

»Počakajte!«

Mozar je izginil v široki veži, Cahariji pa je postalo še bolj tesno in nerodno, da ni vedel, kam bi se del.

»Drugekrat me ni sprejemal tako...« je pomislil.

»Le kaj mu je, da je tak?«

Potem se je zagrebel v svoje stare misli in je vdano čakal. Gosti so prihajali in odhajali, le gospodarja ni bilo od nikoder. Cahariji se je zdelo čakanje že neskončno dolgo; minute so se razraščale v ure, ure v dneve. Vse je bil premislil, vse pretehtal in predudaril, da že nič več ni vedel, kaj bi. Naposled se je pa le pojavil med vrati Mozar in ga molče povabil s seboj, Caharija je vzel palico in klobuk, vtaknil pipo v žep in drsajočih korakov krenil za gospodarjem v tesno, z vso mogočo navlakto napolnjeno sobico za trgovino, ki je bila skladišče in pisarna, vse obitem. Tam se je uprl z levico ob palico in obstal. Mozar je sedel v starinski naslanjač, pobobnel s prsti po pisalni mizi in dejal:

»Tak zaradi kamenja ste prišli?«

»Da,« je rekel Caharija. »Delal sem kakor živina; nikdar nisem počival, ne ob lepem ne ob slabem vremenu. Letos ga bo zadosti, gospod!«

»Več kakor lani?«

»Več!«

»Kdaj bi ga lahko razvozili?«

»Tako, Pripravljeno je.«

Mozar ni odgovoril; zamislil se je, prečital neko papirje in naposled dejal:

»Dobro! Pričeli bomo v torek.«

»Kakor želite,« je rekel Caharija ter se pripravil, da bi mu razložil svoj načrt zaradi sina, a v grlu ga je stiskalo in dušilo, da se je moral odkašljati in ni naposled več vedel, kako bi pričel.

Mozar je opazil njegovo zadrego in ker je mislil, da bi ga rad vprašal zaradi plačila, je dejal:

»Denar dobite, ko bo kamenje izmerjeno. Predujme bomo odračunali.«

»Seveda,« je odgovoril Caharija in hotel povedati še ono glavno, a je zopet zakašljaj in se nervozno prestopil.

Mozar je vzel svičnik in papir in je pričel pisati in računati. Tudi po njegovem vedenju je Caharija vedel, da bi mu nekaj rad povedal, a da prav tako kakor on ne more najti besed. Zato je vdano čakal, da je doračunal in se okrenil. Pogledal ga je s čudnim, zadrege polnim pogledom in je naposled po dolgem molku dejal:

»Za prihodnje leto sem prevzel vso cesto v našem glavarstvu. Do deželne meje...«

»Do deželne meje?« se je začudil Caharija, a še tisti trenutek je začutil, da bi bila to najugodnejša pri-

lika, zato se je opogumil in spregovoril: »Torej bo prav, da preložimo breme na mlajša ramena. Sin se mi je vrnil. Bolan je bil, pa se je izliral in že lahko prevzame na svoje ime, ker star sem in ne zmorem več tolikih skrbi in naporov. Kar zdajle bi napravila, gospod!«

Mozar je zopet sklonil glavo, pomolčal in se potem sunkoma odločil.

»Nisem mislil tako, Caharija,« je dejal. »Novi časi zahtevajo novih načinov dela. Kamnolom na Rebrnicah je bil že doslej predaleč, da je razvažanje požrlo toliko truda in stroškov, da ni prinašalo dobička. Zdaj, ko sem prevzel vso cesto, bi moral doplačevati...«

Nervozno je pobobnel s prsti po mizi, dvignil glavo in nadaljeval:

»Zato sem sklenil, da ga opustim, drobljenje z roko pa nadomestim s strojem, ki je že naročen. Najin dogovor se torej ne bo več mogel obnoviti...«

»Ne bo več mogel obnoviti?« je zaječjal Caharija, ki je pač slišal Mozarjeve besede, a jih ni doumel, ker jih doumeti ni mogel. Zdele so se mu kakor posmeh nevidnega hudobca, kakor šala hudomušneža in nekaj nemogočega, popolnoma nemogočega. In vendar je še tisti trenutek začutil, da se zopet pogreza v ono stransko in morečo črno temo in da se znova iztega proti njemu grozotna okrvavljena roka. Bele prste je razklepala, polagala mu jih na vrat, krčila jih in stiskala. Sprva je čutil samo njihov ledeni hlad, potem ga je pa nenadoma vsega stisnilo, dušilo in mu zapiralo sapo ter morilo srce. Neskončno rad bi bil odprl usta in zakričal na ves glas, a ledenomrzli prsti okrvavljene roke so ga tiščali za grlo, da ni mogel zakričati in je samo slabotno in skoraj neslišno zaječjal:

(Se bo nadaljevalo.)

Čudna zgodba o treh možeh in eni ženi

ROMANTIKA SVETOVNE VOJNE.

Na Poljskem se te dni mnogo govori o senzacionalni zakonski zgodbi lepe gospe Dine Balkowske iz Lvova. Gospa je doživela, da sta se v zadnjih dveh letih vrnila k njej njena prva dva moža, o katerih je bila trdno prepričana, da sta že davno mrtva. K sreči sta se pa oba izkazala kot prava kavalirja in je zato ostal tretji zakon gospe Balkowske srečen in nerazrušen.

Gospa Dina je bila edina hčerka bogatega trgovca s perutnino. Ko je bila stara 19 let, ji je umrl oče in je za njim prevzela dobro vpeljano trgovino. Lepa in bogata deklica je postala v vsem mestu zelo popularna in se je v njo med drugimi srečno zaljubil tudi mladi Jan Opatov, ki je tedaj pravkar napravil maturo. Deklica, ki je bila popolnoma samostojna, mu je ljubezen vračala in kmalu sta se poročila. Zakon je bil izredno srečen vse dotlej, ko je izbruhnila svetovna vojna in ko je 21letni Opatov vstopil v poljsko legijo. Z bojišča se ni več vrnil. Že po treh tednih je nesrečna žena prejela od njegovega polka pismo, da je ljubljeni mož padel na polju slave...

Bolest lepe Dine je bila neizmerna, toda želja po življenju in uživanju je bila tudi pri tej lepi ženi, kakor pač skoraj pri večini žensk na svetu, močnejša, in leto dni po smrti Jana Opatova je bila že žena mladega bančnega uradnika Boleslava Miljkovskega. Preteklo je zopet nekaj mesecev velike sreče, ko je moral leta 1917, tudi Boleslav k vojakom in na fronto. Med njim in njegovo ženo so se nekaj časa izmenjavala nežna in gniljiva pisma, enkrat je prišel tudi na dopust, nekaj dni pred prevratom leta 1918, pa je padel tudi on.

Se vedno lepa in očarljiva Dina Balkowska je žalovala dolga tri leta za svojim drugim možem, nato pa sta jo premagala njeno ljubezni ženo srce in cvetoča mladost, da se je tretjič poročila in vzela za moža trgovca Kazimirja Zaleskega.

Ni pa bila poročena niti pol leta, ko se je nepričakovano vrnil domov njen prvi mož Jan Opatov pod imenom Enoch Arden. Povedal ji je svojo žalostno zgodbo. Na fronti je bil težko ranjen in so ga njegovi tovariši ob umiku smatrali za mrtvega. Pač pa so Rusi, ki so pregledovali bojišče, ugotovili v njem še življenje in ga odpeljali v neko bolnišnico, kjer se je zavedel in pozdravil. Ostal pa je zelo nesrečen, ker je popolnoma izgubil spomin. Tako je dolga leta romal križem sveta brez cilja in najmanjšega spomina na svojo preteklost. Nekoč se je vozil v vlak in se je zgodila nesreča: s tračnic je skočil prav oni vagon, v ka-

terem se je vozil Opatov. Pri tem mu je padel njegov kovček s police na glavo in mu s tem zopet vrnil spomin. Spomnil se je svoje domovine in svoje žene ter ves srečen odhitel domov. Na svojo veliko žalost pa je našel ženo že poročeno z drugim. Jan Opatov pa je bil tako plemenit, da se je odrekel svoje žene in je zaprosil pri sodišču za ločitev zakona. Njegovi prošnji je bilo ustreženo in je bila tako preperečena bigamijska afera.

S tem pa romantična zgodba gospe Dine Balkowske še ni bila končana. Pred nekaj tedni se je namreč vrnil tudi njen drugi mož Boleslav Miljkovski. Tudi on je padel v rusko ujetništvo in tako prišel v Sibirijo, kjer se je oženil z neko Rusinjo. Ker je imel v Rusiji veliko srečo in je bil srečno oženjen, je pripotoval v Lvov samo za nekaj dni, da bi uredil svoje »rodbinske« zadeve. Bil je naravnost blažen, ko je našel svojo bivšo ženo poročeno z drugim. Seveda je bila tudi njegova zakonska zveza z Dino Balkowsko razvezana. Tako je mogla naposled gospa Balkowska vendarle mirno obdržati svojega tretjega moža.

Zlati zaklad predsednika Krügerja.

Zdi se, da se je naposled vendarle pokazala skrivnost ogromnega zlatega zaklada nekdanjega predsednika burske republike Krügerja v Južni Afriki, ki naj bi ga bil po ustnem izročilu pred 31 leti, v času burske vojne, skrnil pred Angleži. Razneslo se je, da je Krüger ta zaklad nekje zakopal globoko v zemljo in so v vseh zadnjih treh desetletjih odhajali v Južno Afriko množično pustolovci, ki so kopal in kopali, da bi si prilastili ogromno premoženje. Pa vse njihovo naporno, s pomanikanjem in pogosto tudi s smrtno združeno iskanje je bilo zaman. Nedavno pa je bil najden v neki gostilni dnevnik tajnika burskega predsednika, v katerem je točno zapisano, kaj je Krüger napravil z 62 zaboji zlata. Krüger je odpeljal, ko je zapuščal Natal, zlati zaklad s seboj in ga pozneje prodal. Z ogromnim izkupičkom je popolnoma oskrbel svojo armado z živem in orožjem. Sedaj se je torej končno vendarle ugotovilo, da zaklad ni nikjer zakopan, temveč da je že davno zapravljen.

Zločin pobesnelega črnca.

V nekom mestu v Ameriki je pred dnevi znozel neki vojak-črnc, ki je v nastopu prave divjaške besnosti ustrelil dva stotnika ameriške armade in njuni ženi, dočim je nekega navzočega poročnika nevarno ranil. Na pomoč so prihitali ostali vojaki, ki so znozelega črnca na mestu ustrelili.

Zimski zračni promet.

Zračni promet proti vzhodu, ki je bil ustavljen ob koncu oktobra preteklega leta iz meteoroloških vzrokov, bo ponovno odprt na progi Königsberg - Kovno - Moskva s popolnoma redno službo. Letala bodo vozila v obeh smereh med Königsbergom in Moskvo vsak dan in bodo imela stalen priključek na zračni promet med Königsbergom, Gdan skim in Berlinom. Redni zračni promet med Königsbergom in Moskvo bo vzpostavljen z 2. februarjem. Letala bodo sprejemala potnike, pošto in manjše kate.

Zaradi stave v smrt.

V Bukarešti je plačal o preteklem Božiču neki tankajšnji pek neko stavo, ki jo je dobil, s svojim življenjem. Stavil je namreč z namenom, da bi tako proslavil božične praznike, z nekim svojim znancem, da bo pojedel lepo po vrsti, drugo za drugo, nič več in nič manj kakor 83 porcij »sarme« (v cele liste kislega zelja zavito in z rižem ter v omaki pripravljeno meso). To noro stavo je moral junaški požeruh plačati z lastnim življenjem. Komaj je pospravil zadnjo porcijo in tako dobil stavo, se je zgrudil

nezavesten na tla. Čeprav mu je bila takoj nudena zdravniška pomoč, je bilo že prepozno in je bil najpožrešnji romunski pek v nekaj minutah mrlič.

Poljčane

Iz občinske pisarne. Davčna uprava Sl. Bistrica razglša: Vsi, ki prejemajo dohodke iz imovinskih predmetov in imovinskih pravic, morajo vložiti prijavo o teh dohodkih v roku od 15. januarja do 15. februarja. Davčni zavezanci zemljarine, ki imajo v smislu zakona pravico do znižanja dopolnilnega davka, morajo vložiti zadevne prijave do 31. januarja. Vsa podjetja, obrati (trgovski, industrijski, obrtni), kakor tudi vse osebe s samostojnim poklicem in vsi drugi, ki so zavezani pridobitni, so dolžni vložiti v roku od 1. do 31. I. 1933 prijavo o dohodku, ki so ga dosegli iz teh poslov l. 1932.

Otroška prireditve. V nedeljo 15. januarja gostuje na tukajšnjem Sokolskem odru šolska mladina iz Studenic pri Poljčanah. Ponovila bo Ivana Albrehta mladinsko igro s petjem v 4 slikah »Siroto Jerico«, ki jo je vpriporila doma pred prazniki ob priliki 30 letnice šole. Vstopnina znižana.

Razno

SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA. In vaši koles ne boste več rabili, nudi se vam prilika, da jih pustite temeljito osnažiti emajlirati, ponklati, vse kroglične ležaje zbrusiti, tako da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajemčeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priporoča se mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor Tattenbachova ul. 14. Zado- stuje dopisnica, da pridemo na dom po kolo! 3889

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO takoj oddam. Ob železnici 6. II. nadstr. 121

LEPO SOBO pri parku oddam. Naslov v upravi lista. 124

Stanovanje

ODDAM 4-SOBNO STANOVANJE s pritliklami s 1. aprilom. Zelo pripravno za pisarno. Vrazova ul. 2. 120

SOBO IN KUHINJO v vili oddam s 1. februarjem mirni stranki brez ali z enim otrokom. Frankopanova ulica 61. I. 117

STANOVANJE sobo in kuhinjo, takoj oddam Studenci pri Mariboru, Jurčičeva ulica 90. 107

Izredna prilika!

Gospodinje, vrtnarji, olepševalna društva!

Iz konkurzne mase »Vrt« Džamonja Gjuro v Mariboru se prodajo pod roko vse kulture v partijah, kakor tudi po komadil, in sicer:

10.000 pelargonij po ceni	Din 2-6
8.000 ciklam	8-20
4.500 hortenzij	6-10
3.000 italijanskih nagelmov	0,50
2.000 različnih vrst asparagusa	3-10
1.000 različnih vrst begonij	2-10
700 dalij (gomolji)	4-6
600 fuksij	2
600 cynerarij	6
400 sellaginella	1
300 adiantum	6-10
300 rožmarina	4-6
300 kaktusov	2-60
200 nephrolepis	10-20

ter manjše količine različnih cvetlic kakor: agave, palme, amarilis, tuberoze, kampanula, pasiflora, mirthus, ageratum, koleus, gladiole, aralija, kofea, ficus, primula, obconica, bouvardia, cana, azaleje, viola odorata, justitia, phylodendrom, tradescantia itd.

Prodaj pod roko tudi najrazličnejša vrtna in poljska semena.

Razprodaja se prične v petek, dne 13. januarja 1933 v Koroščevi ulici 44a.

Pismena naročila pri podpisanim.

Razpošila se tudi po povzetju. Reflektanti izven Maribora se opozarjajo, da je odobrena za vse vlake in razrede v Maribor polovična vožnja, ker se vrši zimskosportni teden, in sicer za dopotovanje od 12. do 22. januarja in za povratek od 15. do 25. januarja. V Maribor se pripelje vsak brez legitimacije s celim voznim listkom. Vrnitev je brezplačna na podlagi potrdila pri »Putnik« (Aleksandrova cesta 35) ali v trgovini »Sport-Rod« (ski trg 1) proti plačilu Din 10.—

Advokat dr. Miloš Vauhnik, konkurzni upravitelj.